

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1917 november 17-én.

Fináczy Ernő elnöklésével jelen van Böngérfi János, Bursits Ernő jegyző, Danilovits János, Erődi Béla, Éltés Mátyás, Fest Aladár, Fodor Márk, Geöcze Sarolta, Gyulai Ágost, Havas Irma, Hegedüs István, Héber Bernát, Hidasi Sándor, Imre Sándor, Karsai Ervin, Kemény Ferenc, Kovács János, Málnai Mihály, Nagy Zsigmond, Nemes Lipót, Pruzsinszky János, Quint József, Radák Olga, Székely György, Székely István, Waldapfel János, Zsengeri Samu és mások.

I. *Kovács János* felolvassa *Diákjaink hadiszolgálatának beszámítása* c. fejtegetéseit (I. M. P. 1917 : 513—9. l.). Az elnök kijelenti, hogy előadó javaslatait illetékes helyre juttatja.

II. *Fodor Márk* felolvassa *A háború alapvető pedagógiai tanulsága* c. tanulmányát. Az elnök az előadáshoz néhány megjegyzést fűz és az ülést berekeszti.

A decemberi felolvasó ülés

a M. T. Akadémia üléstermének a szénhiány következtében történt zárva tartása miatt elmaradt. Tárnya lett volna *Benisch Arthur* felolvasása *Középfokú iskoláink elhelyezéséről* (I. M. P. 1918 : 11—31. l.).

XXVI. nagygyűlés 1918 január hó 26-án.

(A budapesti m. kir. középiskolai tanárképzőintézet gyakorló főgimnáziumának aulájában.)

Fináczy Ernő elnöklésével jelen van: *Benisch Arthur*, *Berta Ilona*, *Berzeviczy Albert*, *Bozóky Endre*, *Böngérfi János*, *Danilovics János*, *Éltés Mátyás*, *Endrei Gerzson*, *Fináczy Béla*, *Fináczy Ernőné*, *Földes Gábor*, *Friml Aladár*, *Geöcze Sarolta*, *Gyomlay Gyula*, *Gyulai*

Ágost, Gyulai Ágostné, Havas Irma, Hidasi Sándor, Ilosvay Lajos, Imre Sándor, Jankovich Béla, Juba Adolf, Karsai Ervin, Katonáné Thuránszky Irén, Kávássy Béla, Kemény Ferenc, Kovács János, Kőrösi Henrik, Magyar László, Mosdósy Imre, Moussong Géza, Náday Pál, Nagy Miklós, Nagy Zsigmond, Nagy Zsigmondné, Ónody Gusztáv, Ónody Gusztávné, Petri Mór, Pintér Jenő, Privorszky Alajos, Pruzsinszky János, Révész Géza, Riegler Ernő, Sebestyénné Stettina Ilona, Szabó László, Székely György, Szemere Samu, Szóts Gyula, Szuppán Vilmos, Szűcs István, Sztankó Béla, Vári Rezső, Volenszky Gyula, Wolf Ágost, Waldapfel János, Zomora Samu, Zsengeri Samu és mások.

I. *Fináczy Ernő* elnök *Népoktatásunk alaptörvénye (1868: XXXVIII.)* c. előadásával (I. a M. P. e számában) a Társaság XXVI. nagygyűlését megnyitja.

II. A napirend előtt az *elnök* üdvözli a megjelenteket, ezek között Berzeviczy Albert, Ilosvay Lajos és Jankovich Béla t. tagokat s a betegsége miatt távollevő jegyző helyett a jegyzőkönyv írására felkéri a titkár.

III. *Gyulai Ágost* titkár felolvassa évi jelentését:

Tisztelt Nagygyűlés!

A Magyar Pædagogiai Társaság második negyedszázadot kezdő esztendejéről számolok be ezúttal — sajnos — immár negyedik háborús jelentésemben. Reményeink a megváltó béke iránt, melyeket nyugodt kulturális élet után vágyódva szívünk vérével táplálunk már szinte beláthatatlanul hosszú idő óta s melyeket egy esztendővel ez előtt már a megvalósuláshoz közel állóknak gondoltunk, ismét nem váltak be, mikorra évfordulónk elkövetkezett. Rezignációval kell bele-törődnünk a megmásíthatatlan végzetbe a negyedik hadiév kellős közepén és Társaságunknak elméletileg örökös tisztéből kifolyólag fájdalommal kell megállapítanunk újlag s mind nagyobb nyomatékkal, hogy az emberiség életében legtöbb kár azon a területen mutatkozik — bizonyára világszerte! — s most már majdnem helyrehozhatatlanul, mely Társaságunk eszmekörébe esik: az ifjú nemzedéknek a jövőndő életre való előkészítésében, nevelésében és tanításában. Bizonyos, hogy minden kultúremlernek, de leginkább a pedagógusnak fájdalmas dolog látnia az iskolai élet dekadenciáját, mely a szorgalmi időnek mindenféle címenek való folytonos megrövidülésében, a tanulmányi követelményeknek bár kényszerű, de úgyszólván progresszív leszállításában, az iskola nevelő hatásának állandó gyöngülésében mutatkozik. A nevelés- és oktatásügy fejlődése helyett visszafejlődés állott be a szellemi életnek ezen a területén s összetett kezekkel állunk e jelenségek láttára, nincs hatalmunkban segíteni rajtuk.

Lehetetlen az elmúlt esztendőre való visszatekintésemet evvel

a fájdalmas sóhajjal nem kezdenem, ha az előbb említett sajnos jelenségeken túl arra eszmélek, hogy ez áldatlan körülmények között a magyar pedagógiai élet terén tervezett legszebb kezdeményezéseknek, régóta érlelődő javítási célszatoknak, kész reformjavaslatoknak is a fejlemények áldozataként kellett esniök.

Csupa rombolás és merő romjai egy szebb, ideálisabb világnak!

Éppen azért jól esik, ha — kissé keresgélve is — de mégis lelünk egy-két némileg vigasztaló momentumot az elmúlt év magyar pedagógiai életében. Arra a nagyfontosságú vívmányra gondolok elsősorban, az anya- és csecsemővédelemnek és az egészségnevelésnek juttatott nagyfontosságú didaktikai szerepre, melyet a folyó tanévtől kezdődőleg mint a háború természetes s talán egyedüli áldásos pedagógiai eredményét méltán örömmel üdvözölhetünk oktatási rendszerünkben; továbbá arra az erősítésre, melyet a magyar pedagógiai gondolkodás azáltal lesz nyerendő, hogy — fölállítatván a pozsonyi egyetem bölcsészeti fakultása — tudományszakunk újabb őrhelyet nyer a jövőért folyó nagyfontosságú harcainak számára az ottani, bizonyára legméltóbban betöltendő pedagógiai tanszékben; s gondolok azonkívül arra a lendületre is, melyet a magyar pedagógiai irodalom az elmúlt év folyamán négy nagyobb szakfolyóiratban és elég bő könyvtermésében fölmutatott. E pedagógiai tartalmú könyvtermés értékeesebb jelenségei annál inkább jóleső érzést kelthetnek bennünk, mert csak néhány olyan van közöttük, mely távol áll Társaságunktól (pl. *Willmann* Didaktikája I. részének és *Szent Ágoston* Vallomásainak magyar fordítása); ellenben nagyobb a száma azoknak, melyek Társaságunk rendes tagjainak munkájából láttak napvilágot; csak a legjelesebbeket említem ezúttal: *Schneller Istvánnak* A katonai nevelésről szóló könyvét, *Weszeley Ödönnek* Pedagógiai olvasmányait, *Szelényi Ödönnek* A magyar ev. nevelés történetéről szóló művét és *Molnár Oszkárnak* Meumannról írt munkáját.

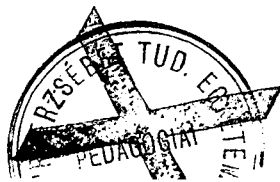
Nem utolsó vigasztaló mozzanat végül a magyar pedagógiai élet főntebb említett kétségbeesztő jelenségeivel szemben az sem, amiről tulajdonképpen, szűkebb értelemben vett beszámolómnak szólnia kell: Társaságunk 1917. évi működése.

Társaságunk az általános csüggettség és lehangoltság közepette sem lankadott tevékenységében s nem hagyta el őrhelyét az elmúlt esztendőben. Folytatta munkásságát mindazon eszközökkel, melyek eddigi működésében beváltak: fölolvassó ülésekkel és vitatkozásokkal, egyes elvi jelentőségű és általános érdekű pedagógiai indítványok és előterjesztések megtételével s tudományos színvonalon álló folyóiratának kiadásával, sőt mint új eszközzel, a Magyar Pedagógiai Társaság Könyvtára című külön kiadvány-sorozatnak megindításával is.

Társaságunk e többirányú működésének adatai a következők: Üléseink száma a lefolyt esztendőben 9 volt: 1 jubiláris nagygyűlés, 6 felolvasó ülés, 1 elnöki s 1 bizottsági ülés. A felolvasások száma 11 volt. Előadást tartottak: Fináczy Ernő elnök két ízben, Gyertyánffy István tiszteleti tag, Szabó László, Náday Pál, Imre Sándor, Kovács János rendes tagok egy-egy ízben, ez utóbbiak közül ketten székfoglalóikat mutatták be, továbbá Kármán Elemér, Császár Mihály, Kovács Rezső és Fodor Márk külső tagok egy-egy ízben. Az előadások közül kettő elnöki megnyitó volt, az egyik ünnepiesen Arany János pedagógiai jelentőségének volt szentelve; hat előadás aktuális elvi kérdésekről, kettő általános elméleti pedagógiai témáról szólt, egy pedig a pedagógia történetéből vette tárgyát. Felolvasó üléseink állandóan eléggé látogatottak voltak. Üléseink közül háromnak tárgya vitaanyagot is szolgáltatott.

Folyóiratunk 42 ivnyi, tehát az előző évi kötetnél nagyobb terjedelemben, szokott módon gazdag tartalommal jelent meg. Ez a 64 író tollából kikerült kötet volt munkásságunk legértékesebb produktuma. A benne foglalt 25 tanulmány (köztük két több közleményre terjedő), azután 18 kisebb közlemény, 9 hazai és 18 külföldi könyvismertetés, új hazai könyveket regisztráló 7, külföldieket számonvévő 4 közlemény, 6 összefoglaló szemle, 18 hazai, 19 külföldi lapszemle, 24 vegyes cikk s a 4 ívet betöltő 1916. évi pedagógiai repertorium-vagyis 149 különböző közlemény együttvéve oly változatosságot és gazdagságot jelentenek, mely folyóiratunk e kötetét ismét nemcsak érdekes, hanem egyúttal hasznos tudományos olvasmánnyá avatja.

A Társaság 1917. évi munkásságának képét szerencsésen egészíti ki az a novum, mely egy régóta óhajtott s alapszabályainkban már negyedszázad előtt kontemplált kiadvány-sorozat megindulásában nyilvánult. Amire nem egy ízben gondoltunk, hogy folyóiratunk mellett pedagógiai tárgyú könyveket is adjon ki Társaságunk, végre megvalósult az elmúlt esztendőben, mikor a Magyar Pædagogiai Társaság Könyvtára-nak egyszerre két kötete jelent meg a könyvpiacra. E kiadvány-sorozatnak 1. kötete az a *Vezérfonal* volt, melyet Társaságunk előterjesztésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által az összes magyar iskolákban elrendelt fölvilágosító és összefoglaló háborús előadások számára a miniszter úr anyagi támogatásával Imre Sándor szerkesztésében a Franklin-Társulat adott ki s melynek jelenleg már második kiadása van előkészületben; a sorozat 2. kötete Gyertyánffy Istvánnak, Társaságunk tiszteleti tagjának *Levelek a feminizmus és nőnevelés kérdései köréből* című érdekes könyve volt, melyet ősz tagtársunk csodálatos lelkierejének bizonyságaként Társaságunk fölolvasó asztalánál mutatott be először s melyet saját költségén kinyomatván,

a Magyar Pædagogiai Társaság Könyvtárába 2. kötetül besorozni engedett. Vajha új irodalmi vállalkozásunk jövőben méltó folytatásra lelne!

Társaságunk életében az elmúlt évben személyi változások is történtek, melyekről röviden beszámolok. Örömmre szolgál hivatalból jelentenem, hogy Társaságunk mult évi XXV. nagygyűlése az elnökség javaslatára egyhangúlag megválasztotta tiszteleti tagul *Lukács György* v. b. t. t., országgyűlési képviselőt, a magyar művelődés minden ágának, az emberbaráti, jótékonyági, iskolai és tudományos kulturának egyaránt barátját s folyóiratunknak is munkatársát; továbbá *Szász Károly* v. b. t. t., a magyar országgyűlés képviselőházának elnökét, nagynevű apának, egykor szintén tiszteleti tagunknak méltó fiát, aki mind képviselőházi beszédeiben, mind társadalmi tevékenységében, mind az irodalomban mindenkor felkaporta az iskolának, a tanárságnak, a tanítóságnak érdekeit s folyóiratunkat szintén gazdagította értékes fejtegetéseivel. Nem kevésbé örömmel régisztrálom azt is, hogy Társaságunk ugyanakkor szintén egyhangúlag rendes tagokká választotta *Scherer Sándor* tanítóképzőintézeti szakfelügyelőt, a tanítóképzés régi, igen érdemes munkását, *Goldziher Károly* pedagógiumi tanárt, a matematikai oktatás módszertanának külföldi szakkörök előtt is jól ismert művelőjét és *Lechnitzky Gyula* tanítóképzőintézeti tanárt, az «Alkotó munkára való nevelés» című könyv szerzőjét. Társaságunk ezúttal szívesen üdvözli őket rendes tagsági minőségükben s majdan szívesen látja felolvasó asztalánál székfoglalóikat.

Felsorolt személyi nyereségeinket azonban fájdalmas veszteségek ellensúlyozták a letűnt esztendőben. 1917-ben elhunytak rendes tagjaink sorából: *Bokor József* egykor sárospataki főiskolai, később budapesti egyetemi magántanár, a Közoktatási Tanácsnak előadó tanácsosa, Társaságunknak alapításától kezdve tagja, ki mint filozófiai és pedagógiai író egyrészt a Magyar Filozófiai Társaság megalapításával s a Magyar Filozófiai Szemle szerkesztésével, másrészt mint pedagógiai tanulmányok szerzője s egy nagy napilapnak tanügyi munkatársa a tanügyi irodalom népszerűsítésével szerzett ismeretes nevet magának; *Mártonffy Márton*, nyug. iparoktatási főigazgató és országgyűlési képviselő, a magyar iparoktatás irodalmának művelője, ki 1893 óta volt rendes tagja Társaságunknak; kidőlt soraink közül a Társaságunkat alapító régi gárdának egyik legjelesebb tagja, *Ponori Thewrewk Emil*, filológus, nyelvtudós és műfordító, a budapesti egyetem volt rector magnificusa, ki nemcsak Európaszerte ismert tudós hírnevével, hanem számos tanári nemzedéket nevelő nagyhatású tevékenységével is díszére vált Társaságunknak. Fájdalmas vesztesége volt végül Társaságunknak alig néhány héttel ezelőtt *Vängel Jenőnek*, a Pædagogium igazgatójának, 1907 óta való rendes tagtársunknak váratlan halála. Hozzá

sokkal szorosabb kötelékek fűztek engemet, semhogy mély megilletődés nélkül emlékezni tudnék egyéniségéről és működéséről. Szaktudományunkat nem szolgálta ugyan tollával, de pedagógiai célokért élt és halt; kevesen voltak valaha, kik oly izzó fanatizmussal álltak volna a magyar iskola ügyének szolgálatába, mint ő. Vajha az a lobogó láng, az a törhetetlen energia, mely őt dolgozni készítette a Pædagiúmért s benne a magyar polgáriskoláért, vajha ez a nagy érték ne menne veszendőbe s mindig élne a magyar pedagógia mentől több munkásában! Kérem a t. Társaságot, határozza el, hogy elhunyt tagtársunk emlékét kegyelettel iktatja jegyzőkönyvébe.

Anyagi ügyeinkről pénztárosunk fog szólani. Ehelyütt csak azt mondom el, ami ez ügyből reám tartozik: azt a hálás köszönetet, melyet Társaságunk jótevői iránt érezünk. Az elmúlt esztendőben ismét többen gyarapították becses adományaikkal alapítványaink összegét, így Mázy Engelbert rendes és Fehér Géza külső tagtársunk 200—200 K-val, Stoll Ernő külső tag 100 K-val s Révész Géza külső tag 60 K-val járultak hozzá alapítványaink tőkájéhez. Kérem a t. Nagygyűlést, kegyeskedjék jegyzőkönyvbe iktatni ez adományok fölött érzett köszönetünket, hasonlóképpen hálánkat a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr iránt 2000 K-nyi és a Magy. Tud. Akadémia iránt 1200 K-nyi segélyeért. Mindez adományok hathatósan elősegítették, hogy a mai nehéz viszonyok közepette sem szenvedett semmit anyagi helyzetünk s Társaságunk az elmúlt évben is csorbítatlanul meg tudott felelni a maga elé tűzött céloknak.

Kérem a t. Nagygyűlést, vegye jóváhagyó tudomásul jelentésemet s fogadja el indítványaimat.

IV. *Dr. Bozóky Endre* pénztáros bemutatja a Társaság 1917. évi számadását:

A Magyar Pædagogiai Társaság 1917. évi zárószámadása.

	Bevétel.	Kor.
1916. évi egyenleg	— — — — —	207·11
Hátralékokból	— — — — —	1015·50
Folyó évi tagdíjakból	— — — — —	1610·50
Előre fizetett tagdíjakból	— — — — —	280—
Alapítványok kamataiból	— — — — —	725·91
Tiszteleti és rendes tagok adományaiból	— — — — —	525—
Segély a nm. vallás- és közokt. minisztertől	— — — — —	1999—
Segély a M. Tud. Akadémiától	— — — — —	1200—
	Összesen	7563·02

	Kiadás.	Kor.
Írói tiszteletdíjak	— — — — —	2200.—
Nyomdaköltségek	— — — — —	831.— <i>es?</i>
Tisztviselői tiszteletdíjak:		
Szerkesztő	— — — — —	800.—
Titkár	— — — — —	400.—
Pénztáros	— — — — —	800.—
Jegyző	— — — — —	200.—
Szolgáknak	— — — — —	110.—
Ügykezelési költségek	— — — — —	384.89
Segéd munkás (írnok)	— — — — —	23.05
Takarékbetétek (alapítványok és pályadíj)	— — — — —	598.—
Beszerezések	— — — — —	64.—
Előfizetések	— — — — —	57.60
Tárgymutatóra	— — — — —	700.—
Egyenleg (1917. évi maradvék)	— — — — —	394.48
	Összesen	7563.02

Budapest, 1918. január 23-án.

Böngérfi János s. k.,
ellenőr.

Dr. Bozóky Endre s. k.,
pénztáros.

A közgyűlés a számadási tételeket tudomásul veszi.

V. *Dr. Zsengeri Samu* felolvassa a kiküldött pénztárvizsgáló-bizottság következő jelentését:

A pénztári könyveket 1917 jan. 1-től 1917 dec. 31-ig átvizsgáltuk, úgy a bevételeket, mint a kiadásokat az okmányokkal és a tagok nyilvántartásával összehasonlítottuk és megegyezőknak találtuk. A 394 K 48 f pénztári maradvékot a m. kir. postatakarékpénztár folyó számláján találtuk. A György Aladár-féle 400 K-ás pályadíj a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budai fiókjának 24,992. sz. takarékkönyvében találtatott. Az alapítványtőke a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budai fiókjában letétbe helyezett 6400 K névértékű következő címletekben: 5000 K 4 $\frac{1}{2}$ %-os Pesti Magyar Keresk. Bank záloglevele, 200 K 4%-os magyar koronajáradék és 500 K 6%-os V. sz., 200 K 6%-os VI. sz., 500 K 6%-os VII. sz. hadikölcsönkötvény, valamint a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budai fiókjának 27,358. sz. takarékkönyvére elhelyezett 265 K-ban és a Magyar Agrár- és Járadékbank belvárosi fiókjának 6,066. sz. takarékkönyvére elhelyezett 1060 K 65 f-ben, összesen 1325 K 65 f betétekben találtatott. A tárgymutató céljaira gyűjtött alap állománya: 2500 K névértékű 6% os hadikölcsönkötvény

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budai fiókjának letétjében, továbbá az ugyanottani 28,539. sz. takarékkönyvben elhelyezett 1754 K 31 f a 29,100. sz. takarékkönyvre elhelyezett 1322 K 50 f és 700 K készpénz rendben találtatott.

Budapest, 1918. január hó 23-án.

Dr. Zsengeri Samu s. k.,
pénztárvizsgáló-bizottsági tag.

Dr. Radó Vilmos s. k.,
pénztárvizsgáló-bizottsági tag.

A társaság dr. *Bozóky Endre* pénztárosnak a felmentvényt megadja és buzgó munkásságáért hálás köszönetet mond. Jövő évi pénztárvizsgálókul *Radó Vilmos* és *Zsengeri Samu* küldetnek ki, akiknek, valamint *Böngérfi János* ellenőrnek fáradozásait külön is megköszöni az Elnök.

VI. *Dr. Bozóky Endre* bemutatja az 1918. évi költségelőirányzatot:

A Magyar Pædagogiai Társaság 1918. évi költségelőirányzata.

Bevétel.		Kor.
1917. évi maradék	---	394.48
Tagdíjhátralékokból	---	500.—
1918. évi tagdíjakból	---	1500.—
Előre fizetett tagdíjakból	---	300.—
Alapítványok kamataiból	---	600.—
Tiszteleti és rendes tagok adományai	---	200.—
Kormánysegély	---	2000.—
A Magyar Tud. Akadémiától	---	1200.—
Összesen	---	6694.48
Kiadás.		Kor.
Írói tiszteletdíjak	---	2200.—
Tisztviselők tiszteletdíjai:		
Szerkesztő	---	800.—
Titkár	---	400.—
Pénztáros	---	800.—
Jegyző	---	200.—
Szolgáknak	---	100.—
Ügykezelési költségek	---	500.—
Előfizetésekre	---	80.—
Nyomdaköltség	---	1200.—
Tárgymutatóra	---	300.—
Egyenleg (1918. évi maradék)	---	114.48
Összesen	---	6694.48

Budapest, 1918 január 23-án.

Az elnökség nevében

Böngérfi János s. k.,
ellenőr.

Dr. Bozóky Endre s. k.,
pénztáros.

A közgyűlés az előirányzatot vita nélkül elfogadja.

VII. Az elnök és az elnökség tiszteleti tagokul ajánlja :

dr. *Alexander Bernát* egyetemi tanárt, aki egész életén át nemcsak szorosan vett szaktudományát, a filozófiát, hanem a pedagógiát is elméleti és gyakorlati vonatkozásaiban, élő szóval, tollal és tettel művelte (csak az 1905. évi népiskolai tantervek és utasítások készítésében való döntő közreműködésére utalunk), aki négy évtized óta minden jelentős tanügyi mozgalomból kivette részét s ma is fáradozó munkása a magyar közművelődésnek ;

dr. *Dóczi Imre*, ref. egyházkerületi középiskolai felügyelőt ; aki az ország egy nagy tankerületének élére állítva, évtizedeken át kiváló szakértelemmel, soha sem lankadó buzgalommal és elismert sikerrel fáradozik a közoktatás területén.

Rendes tagokul :

1. *Berta Ilonát*, az Erzsébet-nőiskola igazgatóját, aki a magyar nőnevelés és tanítónőképzés terén hosszú időkre visszamenő, ország-szerte elismert munkásságot fejtett ki.

2. *Hidasi Sándort*, kir. tanfelügyelőt, aki évtizedeken át kitünő és sikeres gyakorlati tevékenységet folytatott a magyar népoktatás érdekében egy vármegye területén s jelenleg a vallás- és közoktatásügyi miniszterium pedagógiai osztályának vezetője.

3. *Karsai Ervint*, a premontreiek budapesti tanárképző intézetének kormányzóját, az országos katolikus középiskolai tanáregyesület alelnökét, volt főgimnáziumi igazgatót, a magyar középoktatásnak régi, nevelői érdemekben gazdag munkását.

4. *Pruzsinszky János* kir. főigazgatót, budapesti gyakorló főgimnáziumi igazgatót, ki e minőségében a gyakorlati tanárképzést szolgálja, s mind ezen a téren, mind a filológiai irodalom terén nagy-érdemű munkásságot fejtett ki.

5. *Quint Józsefet*, a budapesti I. ker. állami elemi iskolai tanítóképző intézet igazgatóját, a pedagógiai tankönyvirodalom érdemes munkását.

6. *Vida Sándor* középiskolai tanárt, a Magyar Philosophai Társaság titkárát, folyóiratunknak is buzgó és kiváló munkatársát.

A nagygyűlés az ajánlottakat egyhangúan megválasztja.

VIII. Az elnök köszönetet mond a tisztviselőknek, elsősorban a pénztárosnak és a szerkesztőnek buzgó és eredményes működéséért. *Mosdóssy Imre* a Társaság köszönetét tolmácsolja elnök iránt.

Az ülés véget ért.

A Magyar Pædagogiai Társaság 1918-ban.

I. A Társaság tisztviselői:

Tiszteletbeli elnök: *Heinrich* Gusztáv dr., főrendiházi tag, nyug. egyet. tanár, a M. Tud. Akad. főtáskára.

Elnök: *Fináczy* Ernő dr., udv. tanácsos, egyet. tanár, az Orsz. Közokt. Tanács alelnöke.

Alelnökök: a) a népoktatás köréből: *Mosdóssy* Imre, kir. tanácsos, Budapest székesfőváros kir. tanfelügyelője.

b) a középiskolák köréből: *Erődi* Béla dr., udv. tanácsos, Budapest székesfőváros tankerületi főigazgatója.

c) az egyetem köréből: *Schneller* István dr., egyet. tanár.

Táskár: *Gyulai* Ágost dr., pedagógiumi tanár.

Szerkesztő: *Imre* Sándor dr., pedagógiumi tanár, egyet. m. tanár.

Pénztárnok: *Bozoky* Endre dr., kir. tan., középiskolai igazgató, az Orsz. Közokt. Tanács táskára.

Ellenőr: *Böngérfi* János, c. polg. isk. igazgató.

Jegyző: *Bursics* Ernő, székesfővárosi közs. nép- és iparisk. igazgató.

Könyvtárnok: *Szuppán* Vilmos, udv. tan., keresk. akad. igazgató.

II. Tiszteletf tagok:

Alexander Bernát dr., egyet. tanár, Budapest (1918).

Apponyi Albert gr., v. b. t. t., v. és k. miniszter, Budapest (1908).

Békefi Remig dr., zirczi apát, Zircz (1912).

Beöthy Zsolt dr., főrendiházi tag, egyet. tanár, Budapest (1913).

5 *Berzeviczy* Albert dr., v. b. t. t., főrendiházi tag, a M. Tud. Akad. elnöke, Budapest (1894).

Burány Gergely dr., udv. tan., a csornai premontrei kanonok-rend prépostja, Csorna (1911).

Cherven Flóris dr., udv. tanácsos, c. főigazgató, nyug. főgimn. igazgató, Budapest (1913).

Dóczi Imre dr., egyházkerületi középisk. felügyelő, Debreczen (1918).

Dugard M. pædag. író, a párisi Lycée Molière tanárnője, Páris (1904).

10 *Eötvös* Loránd báró dr., v. b. t. t., egyetemi tanár, Budapest (1894).

Gyertyánffy István, kir. tanácsos, nyug. pedagógiumi igazgató, Budapest (1912).

Losvay Lajos dr., ny. vallás- és közoktatásügyi államtitkár, műegyet. ny. r. tanár Budapest (1915).

Jancsó Benedek, a Szabadokt. Tan. alelnöke, Budapest (1916).

- Jankovich Béla dr.*, v. b. t. t., volt vallás- és közokt. miniszter, Budapest (1914).
- 15 *Klebelsberg Kunó gróf dr.*, v. b. t. t., volt vallás- és közokt. államtitkár, Budapest (1915).
- Lukács György*, v. b. t. t., országgyűl. képviselő, Budapest (1917).
- Molnár Viktor dr.*, nyug. vallás- és közokt. min. államtitkár, Budapest (1904).
- Sée Camille*, francia államtanácsos, pedag. író, Páris (1904).
- Szász Károly*, v. b. t. t., képviselőházi elnök, Budapest (1917).
- 20 *Takács Menyhért dr.*, főrendiházi tag, a jászóvári premontrei kanonok-rend prépostja, Jászó (1904).
- Wlassics Gyula dr.*, v. b. t. t., a közigazgatási bíróság elnöke, Budapest (1896).
- Zichy János gr.*, v. b. t. t., volt vallás- és közoktatásügyi miniszter, Budapest (1911).
- Zsilinszky Mihály*, v. b. t. t., orsz. képviselő, Budapest (1894).

III. Rendes tagok:

- Acsay Antal dr.*, egyet. m. tanár, Budapest (1911).
- Badics Ferenc dr.*, kir. tan., tanker. főigazgató, Budapest (1892).
- Bánóczy József dr.*, tanítóképzőint. igazgató, Budapest (1911).
- Bárczy István dr.*, a székesfőváros polgármestere, Budapest (1906).
- 5 *Bartonic Géza*, udv. tan., az Eötvös-kollégium igazgatója, Bpest (1904).
- Beke Manó dr.*, egyetemi tanár, Budapest (1899).
- Berta Ilona*, az Erzsébet-nőiskola igazgatója, Budapest (1918).
- Bódis Juszta dr.*, főgimn. tanár, Komárom (1915).
- Bozóky Endre dr.*, kir. tan., középisk. igazg., az Orsz. Közoktatási Tanács titkára (1908).
- 10 *Böngérfi János*, c. polg. isk. igazgató, Budapest (1892).
- Bursics Ernő*, szfőv. nép- és ipariskolai igazgató, Budapest (1912).
- Capesius József dr.*, ny. tanítóképzőint. igazgató, Nagyszében (1892).
- Csáka Károly*, nyug. gimn. igazgató, Vác (1893).
- Csengeri János dr.*, egyetemi tanár, Kolozsvár (1892).
- 15 *Demeczky Mihály dr.*, udv. tan., egyet. tanár, Budapest (1892).
- Éltes Mátyas*, áll. kisegítő isk. igazgató, Budapest (1915).
- Ember János*, kir. tanfelügyelő, Pécs (1892).
- Endrei Gerzson dr.*, főgimn. tanár, Budapest (1911).
- Erődi Béla dr.*, udv. tan., tanker. főigazgató, Budapest (1892).
- 20 *Eötvös K. Lajos*, nyug. kir. tanfelügyelő, Budapest (1892).
- Ferenczy József dr.*, műegyet. tanár, Budapest (1892).

- Fest Aladár, kir. tan., tanker. főigazgató, Budapest (1915).
 Finácsy Ernő dr., udv. tan., egyetemi tanár, az Orsz. Közokt. Tanács alelnöke, Budapest (1892).
 Friml Aladár dr., főgimn. tanár, Budapest (1915).
 25 Gaal Mózes, főgimn. igazgató, Budapest (1912).
 Geöcze Sarolta, tanítónőképzőint. igazgató, Budapest (1892).
 Géresi Kálmán, tanker. főigazgató, Debreczen (1893).
 Gockler Lajos dr., keresk. isk. tanár, Budapest (1908).
 Goldziher Károly dr., pedagógiumi tanár, műegyetemi m. tanár, Budapest (1917).
 30 Gyomlay Gyula dr., Eötvös-kollégiumi tanár, Budapest (1892).
 Gyulai Ágost dr., pedagógiumi tanár, Budapest (1904).
 Hajnóczy József dr., kir. tanfelügyelő, Lőcse (1893).
 Havas Gyula dr., ny. kir. tanfelügyelő, Budapest (1908).
 Hegedüs István dr., egyetemi tanár, Budapest (1895).
 35 Hegedüs Károly, udv. tan., nyug. iparisk. főigazgató, Bpest (1892).
 Hidasi Sándor, kir. tan., kir. tanfelügyelő, Budapest (1918).
 Imre Sándor dr., pedagógiumi tanár, egyet. m. tan., Budapest (1906).
 Juba Adolf dr., iskolaorvos, egyet. m. tan., Budapest (1906).
 Karsai Ervin, tanárképzőint. kormányzó, Budapest (1918).
 40 Katonáné Thuránszky Irén, ny. tanítóképzőint. igazg., Bpest (1892).
 Kemény Ferenc, főreálisk. igazg., Budapest (1903).
 Keregyártó Elek dr., polg. isk. igazg., Budapest (1903).
 Kirchner Béla, keresk. isk. főigazg., Budapest (1903).
 Kornis Gyula dr., egyet. tanár, Pozsony (1911).
 45 Kovács János dr., pedagógiumi tanár, Budapest (1897).
 Kőrösi Henrik, kir. tan., kir. tanfelügyelő, Budapest (1903).
 Kőrösi Sándor, főgimn. tanár, Budapest (1892).
 Krammer József, polg. isk. igazgató, Pozsony (1911).
 Kuthy József dr., c. főig., ny. főreálisk. igazg., Székesfehérvár (1892).
 50 Láng Mihály, nyug. tanítóképzőint. igazgató, Kolozsvár (1911).
 Lázárné Kasztner Janka, ny. Erzsébet-nőisk. igazg., Budapest (1892).
 Lechnitzky Gyula, tanítóképzőint. tanár, Budapest (1917).
 Málnai Mihály dr., tanítóképzőint. tanár, Budapest (1892).
 Márki Sándor dr., egyetemi tanár, Kolozsvár (1892).
 55 Marsits Rozina, fels. leányisk. igazgató, Kolozsvár (1915).
 Mázy Engelbert dr., tanker. főigazgató, Kassa (1903).
 Molnár Oszkár, tanítóképzőint. tanár, Kolozsvár (1915).
 Mosdóssy Imre, kir. tan., kir. tanfelügyelő, Budapest (1907).
 Nádai Pál dr., iparrajziskolai tanár, Budapest (1915).
 60 Nagy József dr., főreálisk. tanár, Székesfehérvár (1912).
 Nagy László, tanítóképzőint. c. igazg., Budapest (1892).

- Négyesy László dr., egyet. tanár, Budapest (1896).
 Neményi Imre dr., államtitkár, Budapest (1894).
 Pauer Imre dr., min. tan. nyug. egyet. tanár, Vác (1892).
- 65 Pauler Ákos dr., egyet. tanár, Budapest (1905).
 Péter János dr., r.-kath. főgimn. igazgató, Kézdivásárhely (1915).
 Pethes János, nyug. tanítóképzőint. igazg., Pápa (1902).
 Pirchala Imre, udv. tan., nyug. tanker. főigazg., Pozsony (1893).
 Platz Bonifác dr., nyug. tanker. főigazg., Székesfehérvár (1892).
- 70 Popovics V. István, udv. tan., a Thököly-int. igazg., Budapest (1892).
 Pruzsinszky János dr., c. főigazgató, gyakorlógimn. igazgató, Budapest (1918).
 Quint József, tanítóképzőint. igazgató, Budapest (1918).
 Radó Vilmos, ny. tanítónőképzőint. igazg., Budapest (1892).
 Ranschburg Pál dr., orvos, egyet. m. tan., Budapest (1908).
- 75 Rátz László, főgimn. igazgató, Budapest (1913).
 Riedl Frigyes dr., egyetemi tanár, Budapest (1892).
 Schack Béla dr., udv. tan., keresk. isk. főigazg., Budapest (1901).
 Scherer Sándor, tanítóképzőint. kir. szakfelügyelő, Budapest (1917).
 Schneller István dr., egyetemi tanár, Kolozsvár (1896).
- 80 Sebestyénné Stetina Ilona, női pariskolai igazgató, Budapest (1892).
 Somogyi Géza, nyug. tanítóképzőint. igazg., Kispest (1904).
 Szabó László dr., tanár, Budapest (1916).
 Székely György dr., Erzsébet-női iskolai tanár, Budapest (1907).
 Szelényi Ödön dr., theológiai akad. tanár, Pozsony (1913).
- 85 Szitnyai Elek, főgimn. tanár, Budapest (1911).
 Sztankó Béla, tanítóképzőint. c. igazgató, Budapest (1912).
 Szuppán Vilmos, udv. tan., keresk. akad. igazg., Budapest (1892).
 Trájtler Károly, ny. szföv. nép- és iparisk. igazg., Budapest (1892).
 Vajdady Gusztáv, nyug. elemi isk. igazg., Budapest (1892).
- 90 Váró Ferenc, ref. kollég. igazg., Nagyenyed (1892).
 Velősi Lipót, elemi isk. igazgató, Budapest (1892).
 Vida Sándor dr., főgimn. tanár, Budapest (1918).
 Wagner Alajos, kir. főigazg., nyug. főgimn. igazgató, Budapest (1892).
 Waldapfel János dr., tanárképzőintézeti tanár, Budapest (1897).
- 95 Walter Gyula dr., c. püspök, Esztergom (1899).
 Weszely Ödön dr., főigazg., a székesfőváros pedag. szem. igazg., Budapest (1902).
 Wildner Ödön dr., székesföv. tanácsnok, Budapest (1914).
 Wollmann Elma, nyug. tanítóképzőint. igazgató, Pozsony (1892).
 Zajzon Dénes, nyug. tanítóképzőint. igazgató, Losonc (1892).
- 100 Zsengeri Samu dr., polg. isk. igazgató, Budapest (1892).

IV. Alapító tagok:

Badics Ferenc, † Bartal Antal, Bartoniek Géza, Bozóky Endre, Burány Gergely, Bursits Ernő, Csengeri János, Demeczky Mihály, Dóczy Imre, Endrei Gerzson, Eródi Béla, Fehér Géza, Ferenczy József, Fináczy Ernő, Geöcze Sarolta, Gockler Lajos, † Gööz József, † Groó Vilmos, † György Aladár, † Gyulay Béla, Hegedüs István, Héber Bernát, Heinrich Gusztáv, † Hómann Ottó, Ilosvay Lajos, Imre Sándor, † Inczedy Dénes, Jankovich Béla, Juba Adolf, † Károly György Hugó, † Kelety Gusztáv, Kemény Ferenc, Kir. József Műegyetem, Kirchner Béla, † Klamarik János, Komáromy Lajos, Kornis Gyula, Kovács János, Kőrösi Sándor, Krammer József, Kuthy József, Lázárné Kasztner Janka, † Lengyel Sándor, † Leövey Sándor, † Mauritz Rezső, Málnai Mihály, Márki Sándor, † Mártonffy Márton, Mázy Engelbert, Molnár Viktor, Négyesy László, Pauer Imre, Radó Vilmos, Révész Géza, Révy Ferenc, Riedl Frigyes, † Sebestyén Gyula, Sebestyénné Stetina Ilona, † Schmidt Ágoston, Schneller István, Somogyi Géza, † Spitkó Lajos, Stoll Ernő, Szelényi Ödön, Székely István, † Szathmáry György, Szupán Vilmos, Vajdafy Gusztáv, † Verédy Károly, Wagner Alajos, Waldapfel János, Walther Gyula, Weszely Ödön, Wolf György, Wollmann Elma (75).

Hivatalos nyugtázás.

A M. P. T. pénztárába 1917 december 21-től 1918 január 17-ig a következő befizetések történtek:

Kültagok befizetései:

1914-re: Jászfy B. Révhegyi I. Szentkirályi S. Kolozsvár.

1915-re: Jászfy B. Nána A. Deákbánya. Révhegyi I. Szentkirályi S. Kolozsvár.

1916-ra: Jászfy B. Nána A. Deákbánya. Révhegyi I. Dózsa D. Magyar-Palatka. Tárkányi F. Trencsén. Szentkirályi S. Kolozsvár. Kováts L.

1917-re: Vajda Gy. Szabadka. Jászfy B. Dassievicz Gy. Miskolc (2 K). Svarba J. Léva. Nána A. Deákbánya. Dózsa D. Magyar-Palatka. Felczán J. Holics. Révhegyi I. Tárkányi F. Trencsén. Szentkirályi S. Kolozsvár. Kopp L. Szukk A. Szerbnagyszentmiklós. Kováts L. Benisch A.

1918-ra: Dvorzsák D. Kisnyárad. Imre L. Kolozskara. Ágner L. Tevely M. Dassievicz Gy. Miskolc. Neuhold Ö. Eger. Balogh P. Dember J. Losonc. Schmidt M. Csiszár A. Pálháza. Décsei J. Keme-Horvay E. Petz V. Pap L. Keszthely. Antal G. Pápa. Latzkó H. Felczán J. Holics. Buda L. Trencsén. Takáts J. Kismarton. M. Kis L. Abrudbánya. Kiss A. Igló. Kopp L. Baranyai Gy. Szeged. Jakab B.

Pécs. Farkas I. Túrkeve. Schieberna J. Benisch A. Kováts L. Mendly
M. Lugos. Odor E. Odor H.

1919-re: Dassievicz Gy. Miskolc. Takács J. (2 K). Györi V.
Pozsony.

1920—1921-re: Takács J.

Kérelem. Felkérem a Társaság ama tisztelt tagjait, akik tagdíjaikkal még hátralékban vannak, hogy a Magyar Pædagogia idei első füzetéhez mellékelt m. kir. postatakarékpenztári befizető lapot a tagdíj költségmentes beszolgáltatása céljából felhasználni sziveskedjenek.

Kérem tovább a tagok névsorában esetleg talált hibáknak, cím- és lakóhelyváltozásoknak szives közlését.

Dr. Bozóky Endre, s. k.
kir. tan., áll. középisk. igazgató, pénztáros.
Budapest, II., Albrecht-út 31.